

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek bakalářské práce oponent

Jméno studenta: Zuzana Strádalová

Název práce: Využití intonačních metod při výuce sborových písní v rámci
volnočasové hudební aktivity Ten Sing

Vedoucí práce: MgA. Jiřina Dvořáková Marešová, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Stanislav Pecháček, Ph.D.

Kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení (1–4)
Vymezení cíle práce a jeho naplnění	3
Adekvátnost použitých metod, způsob jejich použití	4
Hloubka a správnost provedené analýzy	3
Práce s prameny a literaturou	4
Logická stavba a členění práce	2
Jazyková úroveň	4
Terminologická úroveň	4
Formální úprava a náležitosti práce	3
Vlastní přínos studenta	4
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	4

Díličí připomínky a návrhy:

Při hodnocení předložené práce se nelze vyhnout jejímu srovnání s první verzí, která nebyla obhájena v předcházejícím období státních závěrečných zkoušek.

Koncepce, struktura a obsahová rovina práce

Některé koncepční a obsahové záležitosti se autorka oproti první podobě práce snažila napravit. Odstranila předešlé chyby týkající se názvu práce, číslování stran, číslování kapitol apod. Zdařile objasnila rozdíl mezi tensingovým a klasickým pěveckým sborem.

Stejně jako dříve vcelku dobře pojednala o intonačních metodách používaných u nás v současné době.

Kladně je třeba také zhodnotit, že se naučila statisticky zpracovat data získaná v dotaznících, i když obsahově je jejich vypovídací hodnota velmi malá.

Oproti první verzi své práce se alespoň částečně pokusila popsat experiment týkající se nácviku písní intonační metodou, i když se i nyní o uplatnění konkrétních metodických řad téměř nic nedozvíme.

I nadále zůstala opomenuta moje zásadní výhrada k práci s konkrétní písní: „Naprostě schází popis, jak se s jednotlivými písněmi pracovalo, jak se při nácviku postupovalo, které problémy bylo třeba řešit, jak se osvědčily jednotlivé intonační metody apod.“

Některé protimluvy se autorka snažila odstranit, mnohé však ale zůstaly, např.

s. 29 V běžné praxi je ale poměrně časté, že mnoho žáků neovládá notové písmo natolik dobře, a proto výuka pomocí vokální intonace převládá.

V kapitolách o C. Orffovi a Z. Kodályovi je zdařilá charakteristika jejich hudebně výchovných systémů. Zatímco u Kodálye autorka doplnila jeho postup výcviku intonačních dovedností, u Orffa nikoli. Je tedy otázkou, proč je sem toto pojednání vůbec zařazeno.

V práci se i nadále objevuje další množství věcných problémů, přitom jsem na mnohé z nich upozorňoval i v předchozím textu:

- Až do s. 48 se jedná o teoretická východiska k vlastnímu jádru tématu. Teprve na s. 49 začíná vlastní téma, tedy to nové, co má práce přinést. Tato zásadní část však zahrnuje pouhých 13 stran.
- Špatně je strukturována kapitola 3. Pod hlavní nadpis Intonace je podřazena kapitola 3.1 Vokální imitace. Ve skutečnosti jde o dvě paralelní metody nácviку písň. Vokální imitace.
- s. 32. „Tonální metoda je vázána zásadně jen na výraznou tonální hudbu v diatonice a chromatické tóniny durové a mollové.“ Dotaz: co jsou durové a mollové chromatické tóny?
- Na základě čeho dospěla autorka ke sdělení, že mezi nejužívanější metody intonace v současné době u nás patří nápěvková metoda F. Lýska a metoda B. Kulínského?
- s. 41. Z věcného hlediska je opakovaně nesprávný výklad Danielovy a Lýskovy intonační metody. „Tento postup se nám může zdát podobný jako nápěvková metoda Františka Lýska. Není tomu ale tak, protože v tomto případě neslouží opěrné písň k vybavení intervalu, ale jako pomoc pro představení si příslušného stupně durové nebo mollové stupnice.“ Daniel má ale opěrné písň i pro intervaly a Lýskovy nápěvky neslouží k vybavení intervalu, ale k vymezení tónového prostoru.
- Zmatení v pojmech je i v tomto vyjádření „K metodě Ladislava Daniela účastníci automaticky samostatně tihli. Používali jsme jak písňové nápěvky z lidových písň“ Opakuje se zmatek v pojmech. Termín „nápěvky“ se vztahuje k F. Lýskovi, nikoli k L. Danielovi.
- s. 44 „Písňovou tabuli jsme jako pomůcku používali i v rámci experimentu, který je popsán v kapitole X.“ Která je ona kapitola X?
- s. 49 V souvislosti s metodou F. Lýska používá autorka termín opěrné písň. Zaměňování termínů opěrná písň (Daniel) a nápěvky (Lýsek) se děje opakovaně a autorce jsem to vytknul již v minulé podobě práce
- s. 50 Autorka uvádí: „Využívala jsem písňovou tabuli, která je v mé práci popsána v kapitole 5.2. Opravdu nám celý proces výuky usnadnila.“ Chybí ovšem vysvětlení, jakým způsobem tabuli využívala.
- s. 52. „Zlepšení schopnosti intonace by bylo opravdu velké“. Intonace není schopnost, ale dovednost.
- s. 56. Popis nácviку písň Šťastné staré slunce se jeví velmi složitý, zdůrazňuje se v něm nácvik pomocí intervalů. Mnohem jednodušší by bylo aplikovat metodu tonální než intervalovou. V písni se totiž objevují pouze stupnicové postupy a rozložený T5.
- s. 57 Nácvik písň Praise His Holy Name. Stejně jako v předešlé písni autorka chápe stupnicové postupy jako intervalový sled malých a velkých sekund. Navíc tato písň není k nácviку intonační metodou vhodná, protože se v ní objevují chromatické postupy a harmonicky mimotonální dominanta. Do jisté míry to lze akceptovat s tím, že chromatické tóny se intonují jako intervaly. Písň je navíc značně obtížná i z rytmického hlediska. Postrádám proto zmínku o tom, jak probíhal nácvik rytmu.
- Zásadní rozpor se objevuje v tom, jak autorka hodnotí úspěšnost použitých intonačních metod. V abstraktu první verze práce se uvádí: „Prostřednictvím dotazníku a rozhovoru (práce) zkoumá, zda je tento styl výuky pro tuto aktivitu vhodný a která ze tří vy-

braných metod je pro dané uskupení nejvhodnější. Z dotazníku i rozhovoru vyplývá, že takovou nejvhodnější metoda (sic!) je nápěvková metoda Františka Lýska.“ Nebo v kapitole 6.3 „Respondenti zde hodnotili, která metoda pro ně byla nejvíce nápomocná. Naprosto nejlépe zde vyšla nápěvková metoda Františka Lýska“.

V druhé verzi práce se naopak píše na s. 52 „Za neúspěch považují původní výběr metody Františka Lýska, která se v našem pěveckém uskupení neosvědčila (...) nebylo by dobré v rámci tohoto experimentu a této skupiny metodu Františka Lýska více rozvíjet“ A v kapitole 7.5 (Výsledky rozhovorů se sbormistryněmi) se uvádí: „Obě tázané se shodly na tom, že jim byla velmi blízká metoda Bohumila Kulínského a dobře se jim pracovalo i s metodou Ladislava Daniela.“ Jak autorka vysvětlí tato dvě rozporuplná tvrzení?

Jazyková rovina práce

Zatímco první varianta práce měla po jazykové stránce velmi dobrou úroveň, v této přepracované podobě se kupodivu objevuje veliké množství chyb tvaroslovných, stylistických i pravopisných.

- s. 14 tonální písňová metoda Ladislava Daniele. Dále se objeví v textu ještě 3x.
- s. 19 vedoucí z nich potom vyberou takové, které sbor zvládne nacvičit a které...Souvětí není dokončeno.
- s. 19 Sbormistři v této aktivitě ale často nemají hudební vzdělání a většinu jejich schopností se učí od svých vedoucích.
- s. 24 budovy a tábořiště fungovaly jako zázemí pro intervenované občany.
- s. 24 v rámci svých 27 pobočkách
- s. 25 v 1.-5. ročníku ZDŠ, podobně 34 Carl Orff (1895-1982). Špatná podoba pomlčky se objevuje mnohokrát, přestože jsem na to upozorňoval již v minulém posudku.
- s. 29 z počátku je nutné si pomoci předehrání melodie
- s. 30 učení se písni
- s. 33 intonující disponuje absolutním sluchem. Výšky jednotlivých tónů si tedy podle not dokáží přímo vybavit a přesně zazpívat.
- s. 34 Jedná se o jeden z nejvlivnějších hudebně pedagogických postupů 2. poloviny 20. století a dnes lze říci velmi důležitou metodou v celosvětovém měřítku.
- s. 35 Schulwerk neustále podporuje ty, kteří s ním pracují k samostatnému dotváření.
- s. 41 (...) podnítil i výrobu gramofonových desek, které byly vytvořeny s účelem poslouchu jako k součásti hudebně výchovného procesu
- s. 42 3. stupeň: Halí, Belí, 6. stupeň: Ach není, tu není
- s. 42 není tedy melodie pojímána jako celiství hudební útvar...(!)
- s. 49 Vždy se ale snažíme, aby byl repertoár vyvážený, dohromady tvořil ideální koncertní program a hlavně, aby účastníky dané písni bavili (!) a chtěli je zpívat.
- s. 50 využívali jsme jí i v dalších hodinách
- s. 51 Všichni i při této aktivitě byli velmi respektující, nikdo se nikomu neposmíval
- s. 58 V otázce budoucího využití intonačních metod, zařazení do zkoušek sboru pravidelně hudební teorií a používání not se jedna sbormistryně vyjádřila velmi pozitivně.

Interpunkce

- s. 17 není klíčové, aby výsledek (například vystoupení či koncert), zazněl bez chyby
- s. 19 co by měl před tím, než předstoupí před sbor ovládat.
- s. 19 Proto ani požadavky na to stát se sbormistrem, nejsou příliš vysoké

- s. 19 pracovat s tím, co dotyčný zvládne a vzít z toho maximum
- s. 47 nepřináší imitační metoda z daleka takové výsledky v rozvoji hudebnosti, jako v případě použití metod intonačních

Formální záležitosti

- V poznámkách po čarou není nutné opakovaně uvádět kompletní bibliografické údaje, ty jsou uvedeny v závěrečném seznamu informačních zdrojů.
- s. 24 *viz pozn. pod čarou. Proč je tato poznámka označena hvězdičkou, a nikoli běžně očíslována?
- S. 24. Tatáž informace je uvedena téměř doslovně dvakrát, podruhé jako citát:
V dnešní době má YMCA v České republice čtyři tisíce členů, pořádá různé akce, tábory, má širokou nabídku kroužků a oddílů, programů pro celou rodinu, vzdělávací programy, zahraniční výjezdy i sociální služby. „Dnes má YMCA v České republice 4 000 členů. Pořádá tábory, nabízí oddíly a kroužky, programy pro rodiny i sociální služby.

Seznam použitých zdrojů

- Zůstává jako u první verze práce nejednotné psaní křestních jmen autorů, např. Balcárková, H.; Brychtová, Hana. (Opakuje se i v dalších případech.)
- U internetových zdrojů se někdy uvádí datum, kdy z něho autorka čerpala (např. u práce A. Burešové), jindy nikoli (např. u autorů Drgáčová a Salvét).
- Dvojice autorů je někdy oddělena tečkou, jindy spojkou a. DRGÁČOVÁ, Rafaela. SALVET, Václav a oproti tomu FRIČ, P. a GOULLI, R.
- Jako informační zdroj se uvádí celé číslo časopisu Hudební výchova.
- KOLÁŘ, Jiří. Intonace a sluchová výchova. Praha: SPN, 1980. Toto skriptum má však 4 svazky s různým datem vydání.
- ORFF, Carl. *Minulost a budoucnost Orffova Schulwerku*. In ORFF, C., aj. *Orffův Schulwerk: Texty I*. Přel. H. Kallósová, München: Carl Orff-Stiftung. Chybí rok vydání a navíc – kurzívou se má označovat pouze celá publikace, nověji nositelka ISBN či ISSN, nikoli jednotlivé texty v ní obsažené. Objevuje se to několikrát.
- PECHÁČEK, Stanislav, 2007. *Tradice a současnost výuky intonace v českých zemích*. In: *Hudební výchova*. str. 55–57. Univerzita Karlova v Praze. Pedagogická fakulta. Formálně jinak je uveden rok vydání. Navíc je opět špatně užita kurzíva.
- STAŠEK, Čestmír. *Receptář začínajícím sbormistrům: pro vnitřní potřebu*. Údaj za dvojtečkou je součástí názvu práce?

Celkové posouzení práce:

Vzhledem k tomu, že autorka předložila opravenou verzi práce, kterou v předešlém termínu neobhájila, jeví se naprosto nepochopitelné, že věnovala zcela minimální pozornost závěrečné korektuře textu. Jedná se navíc o studentku českého jazyka, a je i proto nemyslitelné, aby mohla být práce s tolika jazykovými i mnoha formálními chybami uznána jako práce bakalářská. Předložená podoba textu svědčí ze strany studentky o naprostém podcenění významu jednoho ze zásadních úkolů ukončení bakalářského studia, a proto **práci nemohu doporučit k obhajobě**.